

Yitirdiklerimiz

Şair, Hikâyecî, Romancı ve Çocuk Kitapları Yazarı İsmet KÜR

Çocuklar için yazdığı hikâye ve romanlarıyla tanınan, Türkçe edebiyat öğretmeni olarak da Türk eğitimine uzun yıllar hizmet eden İsmet Kür, 21 Ocak 2013 Pazartesi günü 98 yaşında İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. Kür'ün ileri yaşlılık sebebiyle bozulan sağlığı, Eylül 2012 ayında geçirdiği beyin enfarktüsü sonucu daha tehlikeli bir döneme girmişti. Cenazesi, 22 Ocak 2013 Çarşamba günü Teşvikiye Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Ayazağa Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Kür, T. C. kimlik belgesine göre 29 Eylül 1916 tarihinde İstanbul'da doğdu. Kendi ifadesine göre doğum yılı 1914'tür. Babası gazeteci, yazar Avnullah El-Kâzımî lakaplı Mehmet Selim Zorluhan, annesi ise Ayşe Nazlı Hanım'dır. Seçkin bir ailenin kızı olarak dünyaya gelmişti. Osmanlı Devleti Kaptanıderyası Müşir (Mareşal) Ahmet Paşa'nın torunuydu. Ablası, sonraları ünlü bir şair ve yazar olan Halide Nusret Hanım'dı. Ona da Halide İsmet adını vermişti ailesi.

Kız Tatbikat Okulunda ilk öğrenimini tamamladı (1929). Çamlıca Ortaokulu (1932), Edirne Kız İlköğretmen Okulu (1936) ile Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümünü bitirerek (1938) Türkçe edebiyat öğ-

retmeni oldu. İlk görevi Bursa Kubilay Ortaokulu Türkçe öğretmenliğidir (1938). İngiltere Kent Drama Okulu Çocuk Bölümünde eğitim gördü (1952-1953). ABD New York Üniversitesinin eğitim ve psikoloji kurslarına katılarak bilgi ve deneyimlerini geliştirdi (1956-1960).

Türkçe, edebiyat öğretmeni olarak Bursa, Bilecik, Zonguldak, Kırklareli, Kars ve Ankara'daki orta dereceli okullarda yirmi yıla yakın çalışarak binlerce öğrenci yetiştirdi (1938-1952, 1953-1956). 1956-1960 yılları arasında MEB New York Kültür Ataşe ve Öğrenci Müfettiş Yardımcılığı görevlerinde bulunup emekliye ayrıldı. ABD'de görev yaparken T. C. Büyükelçisinin eşi Dr. Emel Esin'le birlikte Türk Amerikan Kadınlar Birliğini kurduğu gibi yarısı Türkçe yarısı İngilizce *Reflection/Yankı* adlı dergiyi çıkardı.

Ablası Halide Nusret Zorluna'nın etkisiyle o da edebiyata şiir kapısından girdi. İlk şiiri *Büyük Gazi, Çocuk Dünyası* dergisinde yayımlandığında (1927) henüz on bir yaşındaydı.

Şiirle birlikte hikâye yazmaya da başladı. İlk hikâyesi *Mesut Tahayyüller*, *Mu-hit* dergisinde basıldığında (1931) on beş yaşına girmişti (gerçek yaş olarak on yedi). Yazarlığının olgunluk döneminde çocuklar için hikâye, roman, oyun yazmaya yöneldi. Yazdığı radyo oyunları Ankara ve İstanbul Radyolarında seslendirilip yayımlandı. *Ne Güzel Şey* adlı çocuk oyunu, Ankara Devlet Tiyatrosu Çocuk Bölümünde sahneye konuldu. Ankara Radyosunda *Çocuk Saati* programını hazırlayıp sundu (1949-1950). Ayrıca, BBC (Londra)'de söyleşi (1952-1953), KKTC Bayrak Radyosunda kültür programları (1979-1982) hazırlayıp sunarak radyo yayıncılığına önemli katkılarda bulundu.

New York'ta yayımlayıp yöneticiliğini yaptığı *Reflection/Yankı* dergisi ve kurduğu Kür Yayınevi ile yayın dünyamızda da yer aldı. Kitaplarının bir bölümü, Kür Yayınevinde piyasaya çıkarıldı. Bazı gazete ve dergi yazılarında İsmet Ayten, İsmet Avnullah, İsmet Zorluhanlı ve Zorluhanlı imzalarını kullandığı görüldü.

Rahmetli Kür'ün eserleri tür ve ilk yayım yıllarına göre şöyle sıralanabilir: **Şiir:** *Yaşamak* (1945), 99. *Kat Şiirleri* (2005). **Hikâye:** *Kocaman Bir Örümcektir Zaman* (2001). **Roman:** *Onuncu Sigara* (1990). **Anı:** *Yarısı Roman* (1995), *Yıllara mı Çarptı Hızımız* (2008). **Oyun:** *Ne Güzel Şey* (2006) **Çocuk Kitabı:** *Mavi'nin Hikâyesi* (1966), *Mavi'nin Anıları* (1967), *Mutlugiller ile Beykoz Serüveni: Kiraz Bayramı* (1967), *Memo ve Ay* (1969), *Ay ile İkinci Gece* (1969), *Memo Masallar*

Ülkesinde (1969), *Oyuncakların Öfkesi* (1970), *Coşkun'un Serüveni* (1994), *Karvera* (Çocuk romanı, 2000), *Karvera Nereye?* (2001), *Coşkun'un Serüvenleri 1/Mutlu ve Zorlu Yıllar* (2003), *Coşkun'un Serüvenleri 2/Bilinmeyene Yolculuk* (2003), *Mavi'nin Serüvenleri 1/Eski Ev* (2003), *Mavi'nin serüvenleri 2/Yeni Dostlar Arasında* (2004), *Mavi'nin Serüvenleri 3/Sokak Köpeği* (2004), *Kardan Çocuk ve Küçük Kara Köpek* (2011). **Araştırma İnceleme:** *Anılarıyla Mustafa Kemal Atatürk* (1965), *Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları 1869-1928* (1991). **Deneme-Halk Eğitimi Kitabı:** *Anneler Sizin İçin* (1964), *Anneler Günü İçin Akbanktan Annelere* (1970), *Çiçekler Sevgiyle Büyür* (1985).

Radyo oyunları kitap hâlinde basılmadı. Ölümünün ertesi gün, Doğan Hızlan'ın *Hürriyet* gazetesindeki köşe yazısından çocuk ve gençler için *Gel Katıl Bize* adlı bir kitap daha hazırlamakta olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

Öğretmen Behram Kür'le evliliğinden dünyaya gelen kızı Pınar Kür (d. 1943), ünlü bir hikâyeci, romancı ve çevirmen oldu. Diğer kızı Işıl Kür başarılı bir heykeltıraştır. Ablası Halide Nusret Zorlutuna'nın kızı Emine Işınsoy (d. 1938) da ülkemizin tanınmış romancı ve oyun yazarlarındandır.

İsmet Kür, edebiyatımızda kalıcı izler bırakarak aramızdan ayrıldı. Ruhu şad olsun!

Nail TAN